

FURJONOVA ZVIEZDA

*Koncert povodom 130. obljetnice
rođenja kantora Florijana Andrašeca*

*Djevojački zbor "Aurora", Zagreb
Dirigent: Nikola Sebastian Jambrošić*

Nedjelja • 16. prosinca 2018. • 14.00 sati
Župna crkva Svih svetih Dekanovec

*Glavni organizator i pokrovitelj:
Općina Dekanovec*

*Organizator:
Institut "Ars musica"*

*Suorganizator:
Župa Svih svetih Dekanovec*

*Pokrovitelji:
Ministarstvo kulture RH i Međimurska
županija*

Djevojački zbor „Aurora“

Mladi komorni sastav osnovan je 2017. godine. Ideja osnivanja pojavila se kao logičan slijed višegodišnjeg rada profesora glazbene umjetnosti Nikole Sebastiana Jambrošića sa školskim zborom „Pjevački zbor Gimnazije Sesvete“, s kojim je kao predmetni profesor uspješno radio posljednjih godina. Jezgru zbora Aurora čine starije članice dosadašnjeg školskog zbora, bivše učenice Gimnazije Sesvete te zainteresirane ljubiteljice lijepog pjevanja. Članice zbora redovito prisustvuju raznim pjevačkim radionicama i seminarima te nastupaju uz voditelja na raznim internacionalnim zborskim manifestacijama i natjecanjima poput European Choir Games, Europa Cantat, World Choir Games (Austrija, Italija, Afrika) i dr. Zboru je glavni zadatak okupljati pjevačice koje vole zborsku glazbu te ih u radnoj i ugodnoj atmosferi educirati u pjevanju kako bi zbor mogao graditi zahtjevniji umjetnički repertoar dok je glavni cilj promicati razvitak zborske glazbe i gajiti interes za nacionalnu kulturnu baštinu. Također, zbor redovito na vlastitim i gostujućim koncertima izvodi nova djela te naručuje nove skladbe hrvatskih skladatelja čime na svoj način doprinosi razvoju zborske glazbe. Zbor njeguje različite stilove glazbe, stavljajući naglasak na sakralni repertoar. Dirigent zbora je profesor Nikola Sebastian Jambrošić.

Nikola Sebastian Jambrošić (Čakovec, 1986) završio je studij crkvene glazbe (2013) na Institutu za crkvenu glazbu "Albe Vidaković" pri Katoličkom bogoslovnom fakultetu te studij glazbene pedagogije (2014) na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. Usavršavao se na raznim radionicama, seminarima i majstorskim tečajevima iz područja struke (A. Igrec, A. Knešaurek, P. Mašić, s. I. Malinka, T. Uhlik, M. Magdalenić, U. Lah, S. Britvić i dr.), te u školi za dirigente (Limerick, Irska) u klasai prof. R. Rasmussen i V. Hempflinga (2014,2015). Obnašao je dužnosti dirigenta ansambla KUU Florijan Andrašec (2003-2005), orguljaša pri Hrvatskoj Katoličkoj misiji u Ljubljani (2007-2008), dirigenta zbora Hrvatske katoličke misije u Ljubljani (2008-2010), korepetitora zboru mladih "Haifa" u Župi Sv. Terezije od Djeteta Isusa (2010-2013), te orguljaša i voditelja pjevanja u župi Isusova Uskršnjuća u Zagrebu (2008-2015). Osnivač je i voditelj Instituta "Ars musica" (2016-), pjeva u istaknutim hrvatskim zborovima poput "Collegium pro musica Sacra", Komornog zbara "Ivan Filipović" i dr. Nastavnik je glazbene umjetnosti u Gimnaziji Sesvete (2014-), vanjski suradnik na Muzičkoj akademiji kao mentor studentima smjera glazbene pedagogije (2015-), voditelj zbara Radosnice pri Dječjem vrtiću Radost (2016-), utemeljitelj i voditelj Djevojačkog zbara Aurora (2017-) te orguljaš u Župi sv. Pavla apostola Zagreb (2018-).

Luka Demarin (Pula, 1993.) magistar je glazbene teorije, apsolvent diplomskog studija klavira (Umjetnička akademija Split, klasa prof. J. Garin) te student završne godine magistarskog studija Kompozicije (Akademija za glasbo Ljubljana, klasa prof. M. Mihevc). Glazbom se bavi od svoje sedme godine kad je započeo glazbeno obrazovanje u Glazbenoj školi I. M. Ronjgova u Puli u klasi prof. Č. Osip kao klavirist. Nakon završetka srednje glazbene škole i opće gimnazije, upisuje studije Glazbene teorije (Split, 2012.), Klavira (Split, 2013.) i Kompozicije (Ljubljana, 2017.). Glazbenu teoriju magistrirao je 2018. godine nakon pisanja i obrane detaljnog istraživačkog rada s tematikom istarske ljestvice u umjetničkoj glazbi hrvatskih skladatelja pod mentorstvom prof. M. Siriščević. Njegove skladbe za razne sastave izvode se u Hrvatskoj i inozemstvu. Redovito nastupa na raznim glazbenim događajima, najčešće kao solist, ali i u raznim komornim sastavima. Usavršavao se na raznim seminarima i privatnim satovima klavira kod mnogih renomiranih klavirskega pedagoga kao što su O. Cinkoburova (Moldavija), W. Holtz (Poljska), M. Nemtsova (Rusija), G. Gruzman (Rusija), R. Dalibaltayan (Armenija), D. Dikova (Bugarska) te V. Babin, S. Čaldarević i J. Zlatar (Hrvatska). U slobodno vrijeme bavi se aranžiranjem, skladanjem, poučavanjem, prevodenjem i pisanjem.

Djevojački zbor "Aurora", Zagreb

dirigent: Nikola Sebastian Jambrošić

Dario Sabol, glasovir

Krunoslav Lajtman, saksofon

Luka Lebo, udaraljke

Lovro Polovanec, gitara

PROGRAM

Gregorijanski napjev / obr. N. S. Jambrošić: **Veni, veni, Emmanuel**

Andelko Klobučar: **Rosite nebesa**

Albe Vidaković: **Magnificat**

Gregorijanski napjev: **Salve Regina**

Andelko Igrec : **Kao što košuta**

Hrvatska adventska popijevka / obr. N. S. Jambrošić: **Zlatnih krila**

Florijan Andrašec / obr. J. Vrhovski: **Marijo mila**

Hrvatska adventska popijevka / obr. B. Rezić: **O Marija, presvetla zvezdica**

Astor Piazzolla: **Milonga del Angel** (Andelov ples)

Blaženko Juračić: **Tiho pada veče**

Hrvatska božićna popijevka – obr. T. Petrović: **Kyrie eleison**

Hrvatska božićna popijevka iz Bačke / obr. S. Ponoš: **Oj, pastiri, čujte novi glas**

Andro Čalo: **Božićni diptih** (Spavaj, Sinko i Hajdmo, braćo sada)

Katherine Kennicott Davis / obr. L. Maierhofer: **The little Drummer Boy**

Afrička božićna pjesma / obr. V. C. Johnson: **African Noel**

Gregorijanski napjev: **Puer natus in Betlehem**

Florijan Andrašec / obr. Luka Demarin: **Presvetom Trojstvu - praizvedba**

Florijan Andrašec / obr. Luka Demarin: **Vesel'te se - praizvedba**

Engleska tradicionalna popijevka / obr. J. Leavitt: **Tomorrow shall be my dancing day**

Piae Cantiones, 1582 / obr. G. Holst: **Personent hodie**

Florijan Andrašec, kantor

Florijan Andrašec (Dekanovec, 1888. – 1962.) - kreativni pučki stvaralač čija je kreativnost izvirala iz bogatog nasljeda međimurskog folklora. Zauzima značajno mjesto među „kantorima“ koji su proizašli iz Bervarove orguljaške škole jer, osim što se istaknuo kao najbolji u školi, u svom se radu nije zadržao samo na razini reproduktivnosti već je aktivno stvarao. Poput ostalih kantora toga razdoblja, pa i današnjih orguljaša i crkvenih glazbenika, nije bio ograničen samo na crkveno muziciranje već i svjetovno. Svojim je radom doprinio obogaćivanju, očuvanju i širenju međimurske popijevke, kao i širenju cecilijanske ideje u crkvenom pjevanju u Međimurju. U pjesmama budi nacionalnu svijest kao i ljubav prema stoljećima osporavoj kulturnoj tradiciji i hrvatskom imenu. Glazbenu naobrazbu započeo je kod svećenika Jurja Lajtmana, brata o. Alfonsa te kantora Kalmana Tisaja. Kasnije je na poticaj župnika Vinka Žganca usavršio struku crkvenog orguljaša u Bervarovoj orguljaškoj školi u Celju. U Andrašecovom opusu vidljiv je dar razumijevanja umjetnosti protkan fokusiranim misli te pedantanim pristupu stvaranju. Ipak, snaga i izvornost bili su iznad njegove reproduktivne vještine. Tragično je što nije imao pristup višem i sustavnijem obrazovanju koje bi mu omogućilo u potpunoj slobodi izraziti svoj umjetnički talent. Tijekom školovanja ispjevao je i uglazbio više od stotinu crkvenih i svjetovnih popijevaka u međimurskom duhu koje su kasnije, nažalost, prikazane kao narodne. Nakon školovanja u Celju postaje orguljaš u župi Svih svetih u Dekanovcu. Osnovao je veliki crkveni pjevački zbor, zbor „Seljačke sloge“, limenu glazbu, tamburaški sastav itd. gdje se dokazao kao vrstan voditelj, skladatelj, aranžer i koreograf. No, prvo i glavno zanimanje bilo mu je sviranje u crkvi. Bio je pravi kantor što mu je bila i struka.

Kao skladatelj (iz sakralnog opusa) skladao je Misu za troglasni ženski zbor uz pratnju orgulja, Misu za dvoglasni ženski zbor uz pratnju orgulja, Misu u čast Majke Božje uz pratnju orgulja, Devet euharistijskih popijevaka, od kojih je posebno poznata Moj Isuse, Četrnaest marijanskih popijevaka, dvije adventske i pet božićnih, od kojih je najpoznatija Što se ono dogodi (obradio je splitski duhovni skladatelj Blaženko Juračić za projekt Furjonova zvjezda te je kao prvu skladbu projekta premijerno izveo Komorni zbor „Ivan Filipović“ 2016. godine). Od sedam korizmenih popijevaka istaknut je Florijanov Križni put u kojem vlastitim tekstom opisuje sadržaje svih postaja, a napjevom dočarava događaj. Od tri uskrsne popijevke najpoznatija mu je Oh, veseli den, a kod trojačkih O zmožnosti neba, Zemlje. U čast svecima i sveticama (mučenicima, priznavaocima), napisao je preko stotinu tekstova i napjeva ili je starijim narodnim i ponarodnjenim nadodao pokoju svoju kiticu. (Kod ovih popijevaka teško je reći što je originalno Andrašecovo, a što narodno ili što nekog drugog međimurskog orguljaša jer su jedni druge nadopunjivali u stvaranju tekstova i napjeva sve do 1925. godine).

Među ovim pjesmama posebno su zanimljive one koje nije pjevao puk, nego samo Andrašec, obično za vrijeme prikazanja. To je bila neka vrsta spričavanja pojedinog sveca ili svetice, što su župljani s posebnom pažnjom rado slušali. Što se tiče napjeva, mučenici su imali „svoj“, ispovjedaoci „svoj“, itd. Nekoliko Florijanovih napjeva prihvatali su svi međimurski orguljaši, i sada su ti napjevi i prihvaćeni kao pravi pučki crkveni, ali je u svakoj župi napjev ipak ponešto različit, variran. Posebnu grupu čine Mrtvečke popevke, čiji se broj penje do pedeset naslova. Ovdje je Florijan bio originalan stvaralač sadržaja, napjeva i harmonizacije. Kako je u njegovo vrijeme, sve do pedesetih godina, bio običaj da se za pokojne župljane služi sv. misa više puta tijekom godine, to je skoro svaki dan u tjednu bila pjevana „crna misa“ i trebalo je, jer su tako svi župljani željeli, spričati pod misom svakog pokojnika posebno. Zbog toga su nastale tolike mrtvačke popevke i spričavanja koja su se pjevala uz obvezne, propisane liturgijske pjesme. Andrašec je u tome uvijek uspijevao jer je na svojstven način prikazao strahotu smrti, posljednju borbu tijela sa smrću, odlazak duše u vekivečno blaženstvo, a i isto tako i patnje u čistilištu“. (M. Vuk-Croata, F. Andrašec, SC, LIII, 1983 75-78). Glazbena grada, koju je morao svladati u orguljaškoj školi, strogo se temeljila na klasičnoj harmonizaciji i stilu te su njegove skladbe iz tog razdoblja pisane u malim glazbenim oblicima što se promjenilo po povratku u Dekanovec - mol ljestvicu pretvara u dorski način, postaje slobodniji, raspjevaniji i suživljava se s glazbom iz djetinstva. Kao pjesnik duhovnih sadržaja strogo se pridržavao izvornih tekstova (himni, psalama, odlomaka iz Evangelija, itd.), ali ih je prepjevao na osebujan način u domaćoj kajkavštini. Nakon Andrašecove smrti najveći dio zapisa biva uništen. Ostatak su u tijeku desetljeća mnogi uzeli za uspomenu ili za vlastitu uporabu. Andrašecov glazbeni arhiv danas se sabire usmenom predajom na temelju sjećanja njegovih pjevača u zboru. Naporima mještana i intuzijasta, sada najpoznatije ime Dekanovca nije palo u zaborav, već polako ali sigurno zauzima mjesto koje mu pripada u Međimurju, ali i u hrvatskoj pučkoj kulturnoj tradiciji.

PRESVÊTOM TROJSTVU – praizvedba

Tekst i napjev: Florijan Andrašec

Obrada: Luka Demarin

*O zmožnosti neba, zemlje, svi jeziki hvalite
odičeno Sveto Trojstvo, koje dēnes slavite.
Koje skrovnosti čkovéku nêje dáno razmeti,
jeden Bôg vu Tri Peršone, Otec, Sin i Duh Svêti.*

*Vu mudrosti sam Bôg Otec stvori svêta ovoga
da otkupi grêšno ljudstvo, poslal Sina svojega.
Koji nam je svojom mukom milost Oca isprosil,
i poslal nam Duha Svêtog, koji nas je posvetil.*

*O krščansko drágó ljudstvo prigni svoja kôlena,
hvali, diči Sveto Trojstvo, tá prezmožna Imena.
Ar z Njih shája nebo, zemlja, kak i dobra ká su tu,
dári naše svête vêre koji nam sim dâni su.*

*Ovoj zmožnosti Presvêtoj nebo, zemlja klanja se,
takaj človek prah zemaljski neprestano moli se.
Opčuvaj nam Svetu Trojstvo, polje, goru da rodi,
blagoslovi nas sve skupa Otec, Sin i Duh Svêti.*

VESEL'TE SE DRAGI LJUDI – praizvedba

Tekst i napjev: Florijan Andrašec

Obrada: Luka Demarin

*Vesel'te se, drágí ljudi, ovdi skupa správleni,
ki Nuovoga toga liéta zdravi smo se fčakali!
Zahválni smo prvič Bogu koji nas zdrzával je
kak na duši tak na tiélu viteški občuval je.*

*Na tuom anda Mnádom lietu si budimo veseli
i da ovo ciélo liéto v miru buomo živelí!
Liéto jezero devetstô dvajsti drugo vezda je
Kak se rodil Zveljičitelj od Marije Diévice.*

*Spokôrimo srca naša, življenje poboljšamo,
nepreteljom oprostiti tô najprvič môramo,
tak dobimo božičnicu, milost Kráľa mnádoga,
a po smrti nam dušice dobre raja viéčnoga.*

*Naj Ti buode fála, dika, o Kráľ mnoadi, Jézuš moj,
Od sih ljudi prevelika, drágí Zveličitelj moj!
Blagoslovi polje, gore, od hman zráka opčuvaj,
Naj Te ljudstvo hváli bolje, na se vêke vêkova!*

FURJONOVA ZVIEZDA

Koncert povodom 130. obljetnice rođenja kantora Florijana Andrašeca

O projektu:

Ovaj stručno osmišljen projekt, javno započet 2016. godine, za cilj ima promovirati zborsku glazbu, dičiti vrsne skladatelje, međimursku narodnu baštinu, kulturno nasljedstvo poznatog pučkog pjesnika i glazbenika Florijana Andrašeca, te buditi opći interes za kulturu i pridonijeti kulturnome razvitku Međimurske županije i Republike Hrvatske. "Kako je Međimurje nakon prestanka turskih ratova, s epizodom četrdesetosmaških borbi, živjelo kao svojevrsna agrarna ekumena s vrlo intenzivnim vlastitim unutrašnjim književnim i opće-umjetničkim životom, izrodilo je veliki opus pučke i usmene književnosti koji je na svojevrstan način ukrašen i obogaćen karakterističnim melodijama u specičnom glazbenom izričaju Međimurskog kraja". Među najznačajnijim pučkim književnicima i glazbenicima istaknuto se ime Florijan Andrašec (1888.-1962.). Rodom iz Dekanovca, tijekom svog životnog vijeka usko je surađivao s poznatim hrvatskim glazbenicima kao što su Vinko Žganec, Miroslav Vuk-Croata, Krsto Odak i dr., stvarao je i sakupljao melodije, napjeve i različite vrste književno vrijednih tekstova. Andrašec tako ima veliki značaj na području svog rodnog mjesta Dekanovca, Međimurske županije kao i Republike Hrvatske u kontekstu pučke tradicijske kulture.

Projekt je prihvaćen od matične i šire zajednice te se ostvaruje suradnjom Općine Dekanovec, Međimurske županije, Ministarstva kulture RH, Instituta "Ars musica" te zborova i skladatelja koji svim darom doprinose njegovoj realizaciji. Na taj način pridonjet će se izgradnji lokalnog, regionalnog i narodnog identiteta, jačem buđenju zanimanja za tradicijsku i suvremenu glazbenu kulturu, omogućiti skladateljima i obrađivačima narodnih melodija da u svoj suvremenih glazbenih izričaj utkaju tradicijski poznate napjeve Florijana Andrašeca. Samim time, hrvatska glazbena riznica obogatit će se kvalitetnim skladbama koje će biti dostupne svim hrvatskim zborovima i ansamblima. Nakon prikupljanja dovoljnog broja skladbi organizirat će se koncerti u određenim vremenskim razmacima tijekom kojih će skladbe prema izvornim Andrašecovim napjevima biti izvedene prvi put. Projekt će se zaokružiti nosačem zvuka te notnom zbirkom svih partitura pravljene skladbi.

Autor projekta: Nikola Sebastian Jambrošić, mag. mus.

1. koncert

Komorni zbor "Ivan Filipović", Zagreb

Florijan Andrašec / Blaženko Juračić: "Što se ono dogodi"

2. koncert

Zbor "Čarobna frula", Zagreb

Florijan Andrašec / Marijan Milić: "Na toj trdoj klopi"

Florijan Andrašec / Marijan Milić: "Lièpi briēgi zeleni"

Natjecanje Hrvatskog sabora kulture za najuspjeliju zborsku skladbu 2018.

Osvojena prva nagrada

Florijan Andrašec / Branimir Rezić: "Dudaš"